

МОТИВАЦІЯ ЯК ФОРМА УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ ПЕРСОНАЛУ ТА ВЛАСНИКІВ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

*О. В. Горняк, д. е. н., професор, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
econom_teoriya@onu.edu.ua*

Методологія дослідження. Результати отримано за рахунок застосування методів: абстракції – при визначенні сутності категорії «сучасне підприємство»; логічного та історичного – при дослідженні процесу еволюції підприємства та систем мотивації до праці; аналізу й синтезу – при з'ясуванні відмінностей між системами мотивації до праці за різних організаційних форм функціонування підприємств.

Результати. Показано, що в сучасних умовах розвитку підприємства технічна складова не є вирішальним фактором досягнення високих результатів діяльності. Натомість найважливішим рушієм виробництва стає творча, висококваліфікована праця і сам працівник з його інтересами і цілями. За таких умов на передній план виходять проблеми стимулів та мотивації, правильний вибір яких дозволяє координувати цілі та інтереси найманих працівників і акціонерів. Встановлено, що організаційна структура сучасного підприємства повинна бути багатофункціональною і містити відповідний набір компромісів.

Новизна. Виявлено, що сучасне підприємство перетворюється на мережу і внаслідок цього стає центром взаємодії та координації економічної діяльності. Для узгодження інтересів працівників та власників підприємства запропоновано пов'язувати винагороду за працю з відносними результатами діяльності, які коригуються автоматично в залежності від рівня ефективності і є гнучкими.

Практична значущість. Використання запропонованих механізмів мотивації в практиці господарювання сучасних підприємств дозволяє забезпечувати високу ефективність в умовах нестабільності, невизначеності і різноспрямованості інтересів працівників та акціонерів.

Ключові слова: підприємство, персонал, працівники, власники, мережа, взаємодія, координація, стимули, мотивація.

Література

1. Baker J. How Should Executives be Paid? // Harvard Bus. Rev. – 1939. – № 18. – Р. 94–106
2. Williamson O. E. The Economic Institutions of Capitalism. Firms, Markets, Relational Contracting. New York: The Free Press, 1985. – 450 p.
3. Гальчинський А. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи. Методологічні аспекти. / А. Гальчинський. – К. : Либідь, 2006. – 312 с.

Halchynskyy A. *Hlobalni transformatsii: kontseptualni alternatyvy. Metodolohichni aspekty*. [Global transformations: conceptual alternatives. Methodological aspects] / A. Halchynskyy. – К. : Lybid, 2006. – 312 p.

4. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура: Пер. с англ. / М. Кастельс. – М. : ГУВШЭ, 2000. – 458 с.

Kastels M. *Informatsionnaya epokha: ekonomika, obshchestvo i kultura* [Information epoch: economy, society and culture]: Per. s angl. / M. Kastels. – М. : GUVShE, 2000. – 458 p.

5. Marris R. *The Economic Theory of Managerial Capitalism*. – London, 1964. – 347 p.

6. Дж. Марч. Организации / Дж. Марч, Г. Саймон. // Личность. Культура. Общество. Вып. 1(21). – С. 252–302.

Dzh. March. *Organizatsii* [Organizations] / Dzh. March, G. Saymon. // Lichnst. Kultura. Obshchestvo. Vyp. 1(21). – P. 252–302.

7. Хей Д. Теория организации промышленности. В 2-х томах. / Д. Хей, Д. Моррис – Т. 2. – СПб. : Экономическая школа, 1999. – 592 с.

Khey D. *Teoriya organizatsii promyshlennosti* [Theory industry organization]. V 2-kh tomakh. / D. Khey, D. Morris – Т. 2. – SPb. : Ekonomicheskaya shkola, 1999. – 592 p.

8. Робертс Дж. Современная фирма: структура организации для достижения эффективности и роста / Дж. Робертс. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2007. – 352 с.

Roberts Dzh. *Sovremennaya firma: struktura oorganizatsii dlya dostizheniya effektivnosti i rosta* [Modern firm: organization structure for achievement effectivity and growth] / Dzh. Roberts. – М. : Izdatelskiy dom «Viliams», 2007. – 352 p.

9. Cyert R. M., March J. G. *A Behavioral Theory of the Firm*. Prentice-Hall. Englewood Cliffs, 1963. – 332 p.

10. Гейтс Б. Бизнес со скоростью света. / Б. Гейтс. – М., 2001. – 480 с.

Heyts B. *Biznes so skorostyu sveta*. [Business with light capacity] / B. Heyts. – М., 2001. – 480 p.